

MINISTERUL DEZVOLTĂRII ECONOMICE
ȘI DIGITALIZĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

ORGANIZAȚIA
PENTRU DEZVOLTAREA
ANTREPRENORIATULUI

Raport privind activitatea Fondului pentru Antreprenoriat și Creștere Economică a Moldovei (FACEM) în anul 2025

Fondul pentru
antreprenoriat și creștere
economică a Moldovei

Chișinău

Fondul pentru Antreprenoriat și Creștere Economică a Moldovei (FACEM)

activează în baza Regulamentului cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei. FACEM funcționează în cadrul IP ODA cu statut de subdiviziune internă, fără personalitate juridică.

Misiunea FACEM este îndreptată spre implementarea politicii de stat privind susținerea dezvoltării antreprenorialului din Republica Moldova, prin oferirea accesului la finanțare cu costuri reduse.

Scopul FACEM este de a oferi finanțare accesibilă întreprinderilor, inclusiv IMM-lor prin intermediul băncilor și organizațiilor de creditare nebanară eligibile.

Obiectivele specifice ale FACEM:

1. dezvoltarea întreprinderilor din domeniile strategice și prioritare ale economiei naționale cu potențial de creștere;
2. stimularea creării și menținerii locurilor de muncă, prin sprijinirea întreprinderilor care contribuie la creșterea economică și ocuparea forței de muncă;
3. sporirea suportului financiar oferit de stat întreprinderilor, în special celor micro, mici și mijlocii;
4. facilitarea accesului la finanțare a afacerilor cu potențial de creștere și dezvoltare;
5. sporirea competitivității afacerilor prin oferirea finanțării accesibile.

Finanțarea FACEM:

- din alocările de la bugetul de stat
- mijloace financiare alocate de către partenerii de dezvoltare și/sau donatori (credite/împrumuturi, asistență financiară și tehnică, granturi, etc)
- veniturile obținute din creditare și recreditare (comisioane și dobânzi)
- uzufructul obținut din investirea mijloacelor financiare disponibile
- din alte surse legale

Instrumentele financiare:

- credit
- compensare totală sau parțială a costurilor creditului
- alt avantaj de finanțare oferit întreprinderilor

POLITICI DE ADMINISTRARE A PRODUSELOR DE FINANȚARE

Produsele de finanțare sunt elaborate în conformitate cu prioritățile de politici publice stabilite de Guvern, cu obiectivele de dezvoltare a antreprenoriatului stabilite de MDED, alte autorități ale administrației publice, cu condițiile stabilite în acordurile cu partenerii de dezvoltare și/sau donatorii.

- ✦ Produsele de finanțare prevăd cel puțin: instrumentele de finanțare utilizate, categoriile de întreprinderi, domeniile strategice și prioritare ale economiei, destinația finanțărilor, valoarea maximă a finanțării oferite unui singur beneficiar, termenele maxime de rambursare, rata maximă a dobânzilor anuale, entitățile financiare partenere și expunerea maximă pentru fiecare entitate financiară parteneră, marja dobânzii maxime percepute de către entitățile financiare partenere.
- ✦ Produsele de finanțare sunt oferite beneficiarilor prin intermediul entităților financiare partenere (bănci și/sau OCN), în baza contractelor de colaborare încheiate de ODA cu acestea, iar în cazul recreditării împrumuturilor de stat din surse externe – și cu Ministerul Finanțelor, în limitele resurselor financiare disponibile.
- ✦ Entitățile financiare partenere își asumă în totalitate riscul de credit în raport cu beneficiarul, în conformitate cu produsul de finanțare, contractul de finanțare cu beneficiarul și contractul de colaborare cu ODA.
- ✦ Comisionul pentru acoperirea cheltuielilor administrative privind organizarea și funcționarea FACEM și a riscurilor suportate de către ODA se stabilește în cadrul produselor de finanțare, și constituie cel mult 1% anual din soldul creditelor acordate de EFP din mijloacele financiare ale FACEM, fiind încasat de la beneficiari și achitat de EFP către ODA.

INSTRUMENTE DE FINANȚARE CHEIE

Programul „373”

Programul de stimulare a investițiilor „373”, aprobat prin HG 351/2023 reprezintă principalul mecanism de creditare preferențial, pe termen mediu și lung, pentru IMM-le care dezvoltă proiecte investiționale, cu compensare de dobândă finanțată structural de la Bugetul de Stat, prin FACEM.

FACEM Investiții BGK

Produs de finanțare gestionat de FACEM, implementat împreună cu Banca de Dezvoltare a Poloniei (BGK) și susținut de Uniunea Europeană, în scopul acordării de credite preferențiale pentru proiecte de **eficiență energetică, energie regenerabilă și adaptare la schimbările climatice.**

FACEM IMPACT

Produs de finanțare gestionat de FACEM, implementat în parteneriat cu Banca de Dezvoltare a Germaniei (KfW) și susținut de Guvernul Germaniei, în scopul acordării de credite preferențiale **pentru dezvoltarea durabilă a IMM-urilor și stimularea creării de noi locuri de muncă.**

CADRUL de GUVERNANȚĂ

În activitatea sa, FACEM se conduce și aplică prevederile legislației în vigoare a Republicii Moldova și reglementările interne ale IP ODA, inclusiv cele relevante activității FACEM și anume:

- ✦ [Hotărârea Guvernului nr.94/2023 privind aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei](#)
- ✦ [Hotărârea Guvernului Nr. 351/2023 pentru aprobarea Programului de stimulare a investițiilor „373”](#)
- ✦ [Manualul operațional pentru implementarea Programului de stimulare a investițiilor ”373”](#), aprobat prin Decizia Consiliului IP ODA la 13.06.2023 (PV nr.4)
- ✦ Politica de produs a FACEM și FGC aprobată prin Decizia Consiliului IP ODA 23.12.2025 (PV nr. 14).
- ✦ Produsul de finanțare „[FACEM Investiții BGK](#)” & Manualul Operațional aferent, aprobate de Consiliul IP ODA la 03.09.2024 (PV nr.15).
- ✦ Produsul de finanțare „[FACEM Impact](#)” & Manualul Operațional aferent, aprobate de Consiliul IP ODA la 03.09.2024 (PV nr.15).
- ✦ Politica privind administrarea riscurilor în cadrul IP ODA, aprobată prin Decizia Consiliului IP ODA la 10.11.2023 (PV nr. 9)
- ✦ Politica de mediu, socială și guvernanță aprobată prin Decizia Consiliului IP ODA la 27.07.2023 (PV nr. 6)
- ✦ Politica de monitorizare și evaluare a instrumentelor de acces la finanțare ale FGC și FACEM aprobată prin Decizia Consiliului IP ODA 23.12.2025 (PV nr. 14);
- ✦ Manualul de gestionare a riscurilor în cadrul FGC și FACEM aprobată prin Decizia Consiliului IP ODA 23.12.2025 (PV nr. 14);
- ✦ Alte reglementări interne ale IP ODA puse în aplicare în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova.

CADRUL de GUVERNANȚĂ

În anul 2025, Fondul pentru Antreprenoriat și Creșterea Economică a Moldovei (FACEM) a continuat să se consolideze ca mecanism instituțional de facilitare a accesului IMM-urilor la finanțare, prin gestionarea Programului de stimulare a investițiilor „373”, operaționalizarea produsului „FACEM Investiții Sustenabile BGK” și dezvoltarea produsului „FACEM IMPACT”.

Programul de stimulare a investițiilor „373”: FACEM a elaborat și înaintat propuneri de modificare a *Hotărârii Guvernului nr. 351/2023 în vederea extinderii termenului de implementare a Programului până în anul 2028, ajustarea indicatorilor și clarificarea ponderii cheltuielilor eligibile pentru procurarea materiei prime și/sau materialelor necesare procesului de producere sau prestare a serviciilor (30% din valoarea creditului dar nu a proiectului investițional solicitat spre finanțare). Necesitatea prelungirii Programului a fost argumentată prin rolul acestuia de catalizator al creditării investiționale pentru IMM-uri și prin contribuția la diminuarea costurilor de finanțare pentru persoanele juridice, contribuind inclusiv și la creșterea Portofoliului de Credite acordate IMM-lor la 25,9%, de la 19,0 mld. lei.*

FACEM Investiții Sustenabile BGK: a fost revizuit și *actualizat Manualul Operațional* al produsului, aprobat de Consiliul IP ODA la 07.05.2025 (PV nr. 4), și *modificările la Contractul-tip* de recreditare/colaborare cu instituțiile financiare participante (IFP). Aceste intervenții au urmărit clarificarea procedurilor de examinare, aprobare și implementare a finanțărilor, precum și alinierea cadrului operațional la cerințele partenerilor implicați.

FACEM IMPACT: Pentru acest produs, anul 2025 a reprezentat etapa de proiectare și operaționalizare. Astfel, au fost elaborate:

- *Produsul de finanțare și Manualul Operațional*, aprobate de Consiliul IP ODA la data de 29.05.2025 (PV nr. 5).
- *Metodologia generică de evaluare* utilizată pentru acordarea scorului în procesul de evaluare a conformității (Due Diligence), Anexa nr. 8 din Manual Operațional.
- *Contractul-tip* de colaborare cu entitățile financiare partenere, ulterior, la data de 26.06.2025 fiind semnat primul Contract de colaborare cu prima EFP în vederea valorificării produsului.
- *Regulamentul privind gestiunea mijloacelor bănești*, aprobat de Consiliul IP ODA la 29.05.2025 (PV nr. 5).
- *11 forme-tip* de documente necesare administrării produsului (dezvoltarea soluției IT aferentă cererii de finanțare, declarații, rapoarte de la EFP, formulare de evaluare, scrisoare-tip privind ajutorul de minimis, inclusiv automatizarea în Excel a gestiunii datelor despre finanțări), aprobate prin Ordinul Directorului ODA nr. 70G din 12.09.2025.
- *Regulamentul privind gestiunea mijloacelor bănești și Manualul Sistemului de Management de Mediu și Social (SMMS)”,* aprobate de Consiliul ODA la 06.11.2025 (PV nr.12).

INSTRUMENTE DE FINANȚARE INOVATIVE

FONDUL DE FONDURI: În contextul implementării angajamentelor asumate prin Planul de creștere al RM pentru anii 2025 – 2027, la data de 24.09.2025 a fost aprobată HG nr. 625/2025, prin care a fost instituit „Fondul de fonduri” ca subdiviziune în cadrul IP ODA. Prin intermediul acestuia se urmărește diversificarea surselor de finanțare pentru IMM, reducerea dependenței de creditarea bancară și stimularea investițiilor private, cu generarea unui efect de levier semnificativ pentru dezvoltarea economiei sustenabile, inovatoare și competitive.

FINANȚĂRI DE PORTOFOLIU: Un nou mecanism de facilitare a accesului la finanțare, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 625/2025 pentru modificarea unor acte normative (instituirea fondului de fonduri și acordarea finanțărilor de portofoliu)*. Acesta accelerează procesul decizional de creditare și permite extinderea intervențiilor de sprijin pentru beneficiari. În cadrul acestuia, entitățile financiare partenere sunt responsabile de acordarea, monitorizarea și raportarea creditelor conform condițiilor produsului de finanțare, în timp ce IP ODA asigură supravegherea la nivel de portofoliu, verificarea respectării cadrului general și monitorizarea conformității prin mecanisme periodice de control și raportare. Activitate prevăzută în Agenda de Reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027 (Măsura 1.2.8).

COLABORAREA CU INSTITUȚIILE FINANCIARE INTERNAȚIONALE

FACEM este finanțat din alocările de la bugetul de stat, mijloacele financiare alocate de către partenerii de dezvoltare și/sau donatori (credite/împrumuturi, asistență financiară și tehnică, granturi). În scopul atragerii capitalului de lucru al FACEM, IP ODA a continuat negocierile cu băncile investiționale din Polonia și Germania.

1. Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) din Polonia

Pentru capitalul de lucru al FACEM a fost atras un împrumut de la Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) din Polonia conform *Acordului de împrumut dintre Guvernul RM și BGK pentru susținerea dezvoltării IMM prin intermediul IP ODA din 19.12.2023, ratificat prin Legea nr. 441 din 28.12.2023.*

Pe parcursul anului 2024 au fost semnate alte două acorduri:

- ✓ Acordul de implementare al împrumutului – semnat la data de 15.03.2024
- ✓ Acord subsidiar între Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și IP ODA pentru Proiectul susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii – semnat la data de 22.03.2024

Principalele condiții de finanțare:

1. Valoarea: **5,0 milioane EUR**
2. Termen: **7 ani**
3. Scop finanțări: proiecte investiționale ale IMM - lor ce țin de eficiența energetică, tranziția energetică și măsuri de adaptare la schimbările climatice;
4. Recreditare: prin intermediul băncilor și OCN;
5. Rata dobânzii: 0,5% anual
6. Rata dobânzii compensată de Comisia Europeană - 3,15% anual

Indicatori de proiect, înregistrați până în anul 2031:

- a. cel puțin 600 IMM-uri susținute prin organizarea cursurilor de instruire financiară;
- b. cel puțin 300 IMM-uri, care au solicitat finanțare de la bănci, susținute prin organizarea cursurilor de alfabetizare financiară;
- c. cantitatea de emisii de gaze cu efect de seră evitate – 2052 tone.

Debursarea / rambursare împrumut:

Debursarea împrumutului în 2 tranșe::

- Trimestrul I 2024 - 2000 mii EUR
- Trimestrul II 2024 - 3000 mii EUR

Rambursarea împrumutului în anii:

2025 - 511 mii EUR
2026 - 855 mii EUR
2027 - 855 mii EUR
2028 - 855 mii EUR
2029 - 855 mii EUR
2030 - 855 mii EUR
2031 - 214 mii EUR

În anul 2025, ODA a executat plăți pentru onorarea obligațiilor față de BGK în valoare totală de 10.532 mii lei, inclusiv 510,9 mii EUR – suma principală și 24,9 mii EUR – dobândă.

Finanțat de
Uniunea Europeană

MINISTERUL DEZVOLTĂRII
ECONOMICE ȘI DIGITALIZĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

ORGANIZAȚIA
PENTRU DEZVOLTAREA
ANTREPRENORIALULUI

Solidarity Fund PL
in Moldova

INVESTIȚII SUSTENABILE BGK

COLABORAREA CU INSTITUȚIILE FINANCIARE INTERNAȚIONALE

2. Banca investițională Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) din Germania

Colaborarea cu KfW a început în anul 2023 pentru atragerea de resurse în cadrul Fondului FACEM și recreditarea acestora prin intermediul instituțiilor financiare partenere.

În urma evaluării necesităților IMM-urilor din Moldova, s-a lansat Proiectul de Cooperare Financiară „Facilitatea de Dezvoltare a IMM-urilor din Moldova” (nr. 202367902 și 202370260), finanțat de Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), având demarată Faza I în anul 2024 și Faza II în 2025. Proiectul este parte a Pactului de stabilitate pentru Europa de Sud-Est, în scopul îmbunătățirii accesului la finanțare a IMM-lor, în calitate lor de promotor al creșterii economice și creării de locuri de muncă.

Proiectul „Facilitatea de Dezvoltare a IMM-urilor din Moldova” sprijină Republica Moldova, reprezentată de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED), în atingerea obiectivelor economice și alinierea la standardele Uniunii Europene.

Gestionat de KfW și implementat de Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA) prin FACEM, proiectul presupune oferirea accesului la finanțare durabilă, pe termen lung IMM-lor din Republica Moldova pentru implementarea proiectelor investiționale sustenabile din punct de vedere economic și care corespund criteriilor politicilor sociale și de mediu.

În acest scop, FACEM oferă lichidități pe termen lung băncilor partenere pentru a credita IMM-urile, completând produsele de granturi și garanții ale ODA. Integrat în Pactul de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est, acordurile interguvernamentale de grant urmăresc stimularea creșterii economice și crearea de noi locuri de muncă.

COLABORAREA CU INSTITUȚIILE FINANCIARE INTERNAȚIONALE

FAZA I a Proiectului „Facilitatea de Dezvoltare a IMM-urilor din Moldova” a demarat în anul 2024 prin semnarea:

- ❖ Acordului de grant și de proiect dintre Guvernul RM și KfW pentru susținerea dezvoltării IMM-lor prin intermediul IP ODA a fost semnat la data de 11.03.2024 (semnatari MDED, KfW și IP ODA).
- ❖ Acordul de implementare a Acordului de grant și de proiect a fost semnat la data de 15.05.2024 (semnatari MDED, KfW și IP ODA).

Principalele condiții:

1. Valoare grant: **10,7 milioane EUR**, din care:
 - Refinanțarea îndreptată către bănci pentru a facilita creditarea IMM-lor (Măsura de investiții – **10,0 milioane EUR**).
 - Furnizarea serviciilor de consultanță pentru implementarea proiectului (asistență tehnică – **0,7 milioane EUR**).
2. Termen: utilizarea mecanismului de refinanțare pentru IMM-ri minim 10 ani.

Indicatori principali:

1. Cel puțin 100 IMM-uri finanțat, din care 20 companii administrate de femei.
2. Creditele neperformante nu depășesc 10% din valoarea creditelor.
3. Creditele acordate vor stimula cel puțin 10 milioane de EUR investiții ale IMM-lor în economia națională a Republicii Moldova.
4. Beneficiarii finanțărilor vor crea cel puțin 200 locuri noi de muncă.

Debursarea Grantului se va executa în baza cererii IP ODA, conform prognozelor de valorificare a mijloacelor.

„Serviciile de consultanță pentru implementarea consultanței și suportului tehnic pentru proiectul Facilitatea de Dezvoltare a IMM-urilor din Moldova”, finanțat de KfW în valoare de 0,7 mil. EUR, a fost contractat la 02.12.2024 prin semnarea acordului cu „Frankfurt School of Finance & Management” GmbH Germany.

COLABORAREA CU INSTITUȚIILE FINANCIARE INTERNAȚIONALE

FAZA II a Proiectului „Facilitatea de Dezvoltare a IMM-urilor din Moldova” a demarat în anul 2025 prin semnarea:

- ❖ Acordului de grant și de proiect dintre Guvernul RM și KfW pentru susținerea dezvoltării IMM-lor prin intermediul IP ODA a fost semnat la data de 30.06.2025 (semnatari MDED, KfW și IP ODA).
- ❖ Acordul de implementare a Acordului de grant și de proiect a fost semnat la data de 30.06.2025 (semnatari MDED, KfW și IP ODA).

Principalele condiții

1. Valoare grant: **20 milioane EUR, din care**
 - pentru recreditarea de către FACEM, gestionat de ODA, a Entităților Financiare Partenere (EFP) pentru acordarea creditelor investiționale întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);
 - pentru servicii de consultanță pentru a asista ODA și EFP-urile participante în implementarea Proiectului (servicii de consultanță, precum și alt potențial suport de implementare precum soluții software TI și instruiți internaționale ale salariaților FACEM/ODA).
2. Termen: utilizarea mecanismului de recreditare pentru IMM-uri minim 10 ani.

Indicatori principali

1. Cel puțin 140 IMM-uri finanțate, din care 20% companii administrate de femei.
2. Creditele neperformante nu depășesc 9% din valoarea creditelor.
3. Creditele acordate vor stimula cel puțin 18 milioane de EUR investiții ale IMM-lor în economia națională a Republicii Moldova, din care cel puțin 20% pentru eficiență energetică și energie regenerabilă.
4. Beneficiarii finanțărilor vor crea cel puțin 220 locuri noi de muncă.

Debursarea

Grantului se va executa în baza cererii IP ODA, conform prognozelor de valorificare a mijloacelor.

INSTRUMENTE DE FINANȚARE GESTIONATE DE FACEM

A. Programul de stimulare a investițiilor „373”

Programul de stimulare a investițiilor „373” (în continuare - Programul 373) a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 351 din 07.03.2023 (Monitorul Oficial Nr. 193-194 art. 468), implementarea fiind pusă în sarcina Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (IP ODA).

Obiectivul general al Programului este stimularea creșterii economice a mediului antreprenorial, prin susținerea financiară a proiectelor investiționale pentru extinderea activităților de afaceri.

PROGRAM PENTRU
SUSȚINEREA ANTREPRENORILOR

373

Instrument de finanțare prin care Guvernul
subvenționează dobânzile la creditele
pentru nevoile investiționale ale
întreprinderilor

3 %

– rata dobânzii la creditele în valută străină € sau \$

7 %

– rata dobânzii la creditele în lei

3 ani

– perioada maximă de grație la rambursarea
sumei principale a creditului

Programul 373 a fost lansat la data de **22.06.2023**. La data de **07.07.2023** a fost semnat primul contract de credit.

Toate băncile din țară sunt entități financiare partenere (EFP) în cadrul Programului 373.

În vederea implementării prevederilor Programului 373, IP ODA a elaborat **Manualul operațional** al Programului și contractul de colaborare-tip, pentru reglementarea relațiilor cu EFP.

De asemenea, a fost elaborat și pus în aplicare pagina web oficială a Programului site www.373.gov.md, unde este dezvăluită informația despre baza legală, criteriile de eligibilitate pentru solicitanți și proiectele investiționale dezvoltate de acești, precum și formularele electronice de autoevaluare pentru potențialii beneficiari ai Programului.

INSTRUMENTE DE FINANȚARE GESTIONATE DE FACEM

A. Programul de stimulare a investițiilor „373” - *Date statistice privind rezultatele P373*

De la lansare până la 31.12.2025, în cadrul P373 au fost înregistrate rezultate, după cum urmează

Perioadă	Nr. credite investi- ționale	Nr. beneficiari	Valoarea creditelor, echivalent în MDL	Valoarea totală a investițiilor, în MDL
2023	194	174	514,021	727,586
Trim3	71	67	164,784	230,912
Trim4	123	107	349,237	496,673
2024	543	386	1,835,600	2,694,710
Trim1	104	79	284,951	489,337
Trim2	162	116	473,192	708,694
Trim3	122	87	456,965	634,699
Trim4	155	104	620,491	861,981
2025	754	498	2,083,019	3,046,651
Trim1	148	99	361,419	524,012
Trim2	219	145	655,896	939,277
Trim3	159	104	469,720	765,116
Trim4	228	150	595,984	818,247
Total	1491	1058	4,432,640	6,468,948

La situația din data de 31.12.2025 rezultatele Programului 373:

1. Valoarea compensațiilor dobânzii a fost de 113.3 mil. lei;
2. Valoarea angajamentelor de compensare a dobânzilor – 349,1 mil.lei;
3. Soldul datoriei la creditele incluse în P373 a constituit 3 536,5 mil. lei sau 12,46% din valoarea totală a creditelor acordate IMM (portofoliul la 31.12.2025 – 28 394,23 mil. lei), raportat de bănci la BNM.

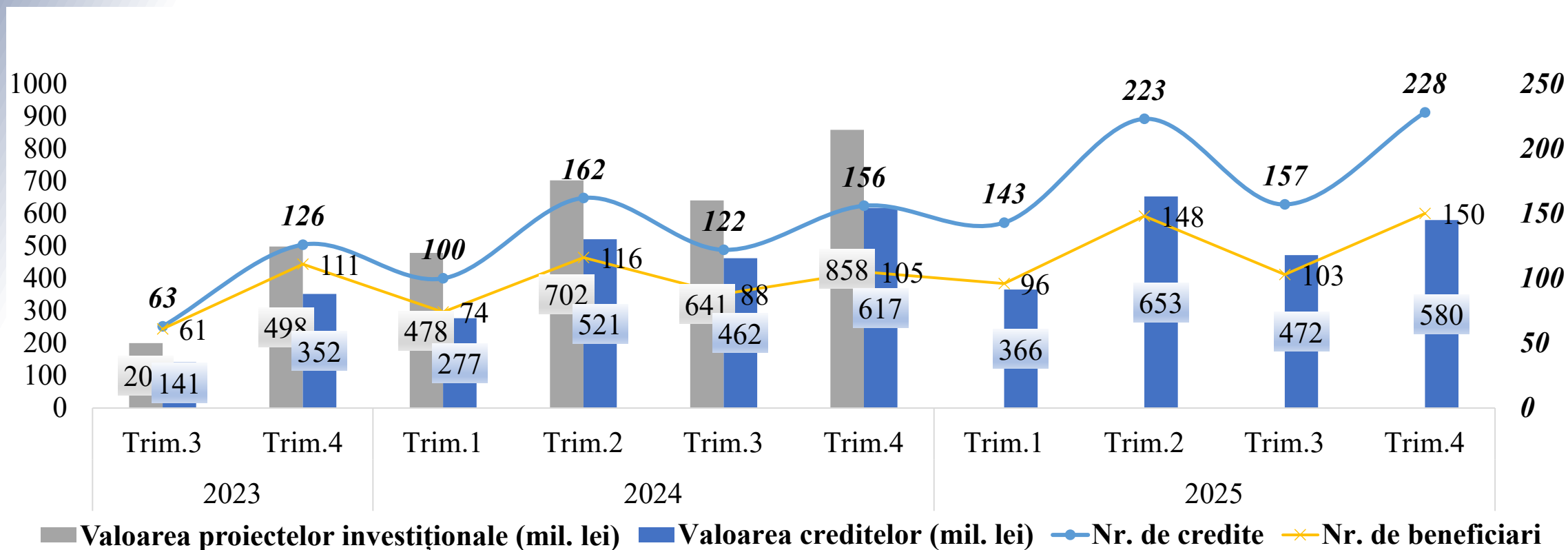
Pe parcursul anului 2025, în cadrul P373 au fost înregistrate următoarele rezultate:

1. Valoarea creditelor acordate – 2 083mil. lei (4 433 mil. lei acordate de la începutul P373);
2. Valoarea investițiilor stimulate – 3 047 mil. lei (6 469 mil. lei, de la începutul P373);
3. Numărul de credite acordate – 754 credite (din totalul de 1 491 acordate de la începutul P373);
4. Numărul de beneficiari unici – 498 IMM-uri (1058 IMM-uri de la începutul P373).

INSTRUMENTE DE FINANȚARE GESTIONATE DE FACEM

A. Programul de stimulare a investițiilor „373” - *Date statistice privind rezultatele P373*

Evoluția trimestrială a creditelor incluse în Programul 373 și a investițiilor stimulate

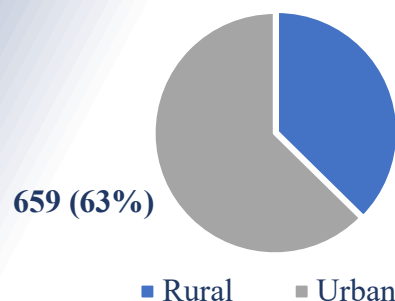

INSTRUMENTE DE FINANȚARE GESTIONATE DE FACEM

A. Programul de stimulare a investițiilor „373” - Date statistice privind rezultatele P373

4 440mil. lei

Valoarea creditelor acordate
IMM-urilor prin Programul 373

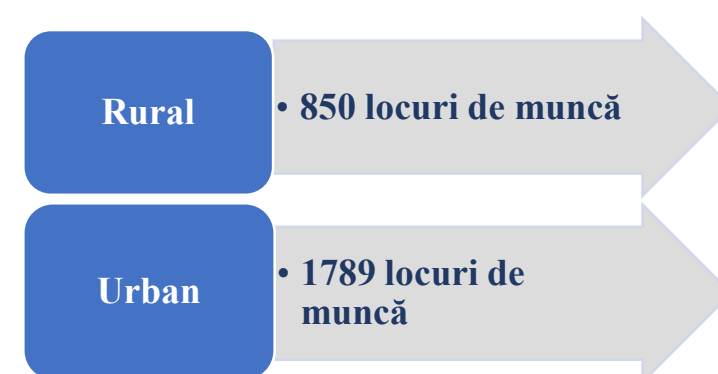
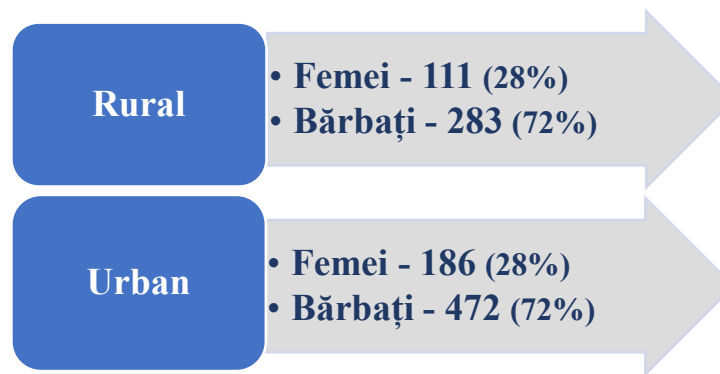
6 344 mil. lei

Valoarea investițiilor stimulate în
economia națională

1052 IMM-uri

Număr de Beneficiari
unici

*NOTĂ: Date Efective, în baza
rapoartelor prezentate de
Entitățile Financiare Partenere*

1 052 beneficiari de credite amplasați în:

- mediul RURAL - 393 (37%)
- mediul URBAN - 659 (63%)

1 052 beneficiari de credite administrați de către:

- FEMEI - 297 (28%)
- BĂRBAȚI - 755 (72%)

2 639 locuri de muncă NOU create:

- în mediu RURAL - 850 (32%)
- în mediu URBAN - 1 789 (68%)

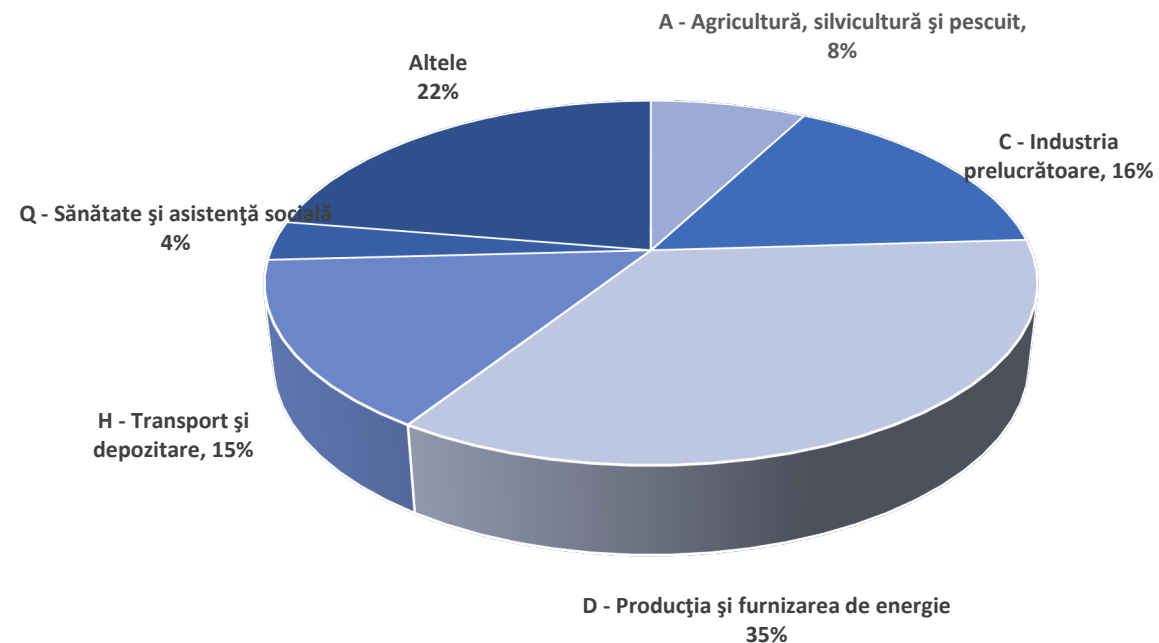
- În perioada 12.07.2023 – 31.12.2025, în Program au fost incluse **1480 credite**, pentru **1052 beneficiari**, în valoare totală de **4 440 mil lei**. IMM-beneficiare ale Programului 373 sunt **37% din mediul rural** și **63% din mediul urban**.
- Totodată, **28%** din IMM-beneficiare sunt administrate de către **femei** și respectiv **72%** - de către **bărbați**.
- IMM-beneficiare au creat **2639 locuri de muncă**, dintre care **68% în mediul urban** și **32% în mediul rural**.
- În medie, fiecare Beneficiar al Programului 373 a creat 2,5 locuri de muncă.

INSTRUMENTE DE FINANȚARE GESTIONATE DE FACEM

A. Programul de stimulare a investițiilor „373” - *Date statistice privind rezultatele P373*

Distribuția investițiilor pe sectoare economice

La situația din data de 31.12.2025, majoritatea investițiilor stimulate prin Programul „373” au fost în *producția și furnizarea de energie* (35%), pentru investiții în domeniul *transport și depozitare* (15%) și în *industria prelucrătoare* (16%). Subliniem, că această distribuție este determinată de faptul că antreprenorii sunt interesați în utilizarea surselor de energie alternativă, ceea ce va contribui la diminuarea cheltuielilor de producție și în unele cazuri la dezvoltarea unei noi activități economice.

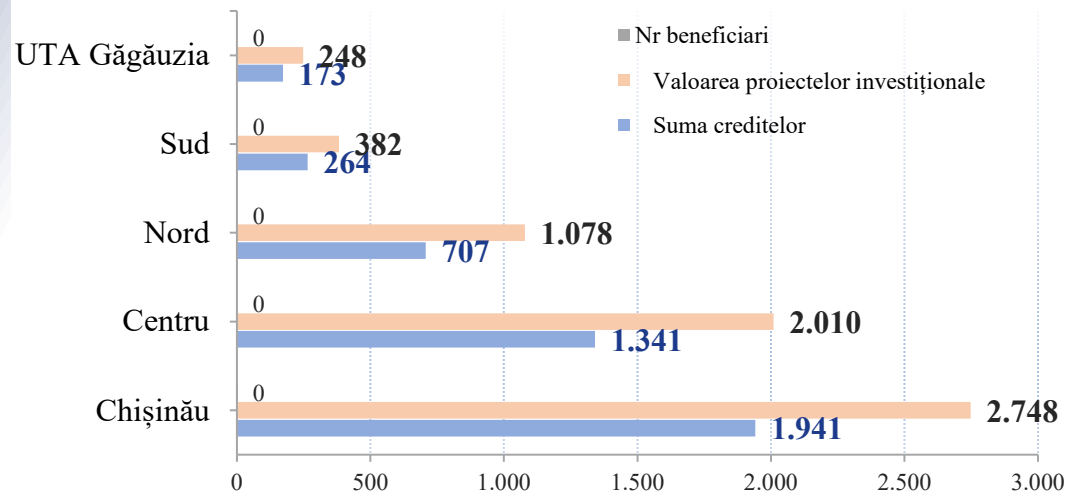

INSTRUMENTE DE FINANȚARE GESTIONATE DE FACEM

A. Programul de stimulare a investițiilor „373” - *Date statistice privind rezultatele P373*

B. Evoluția investițiilor în profil teritorial la 31.12.2025, mil. MDL

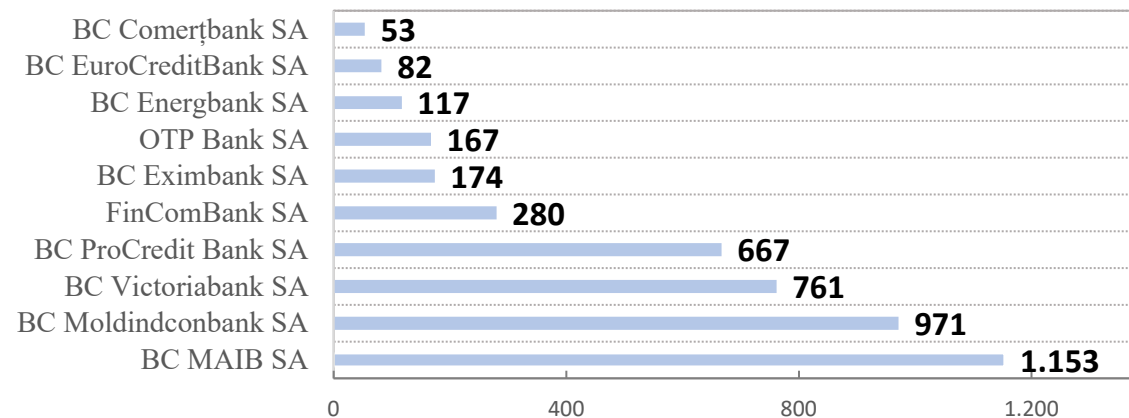
Din perspectivă teritorială observăm, că cea mai mare pondere la capitolul investiții o deține mun. Chișinău, urmat de regiunile Centru și Nord, aceasta corespunzând în esență concentrării economice a țării, prezentată în statisticile despre antreprenoriat.

C. Valoarea creditelor acordate și incluse în P373 la nivel de bănci, mil. MDL

ODA colaborează cu băncile licențiate din țară (10 banci comerciale).

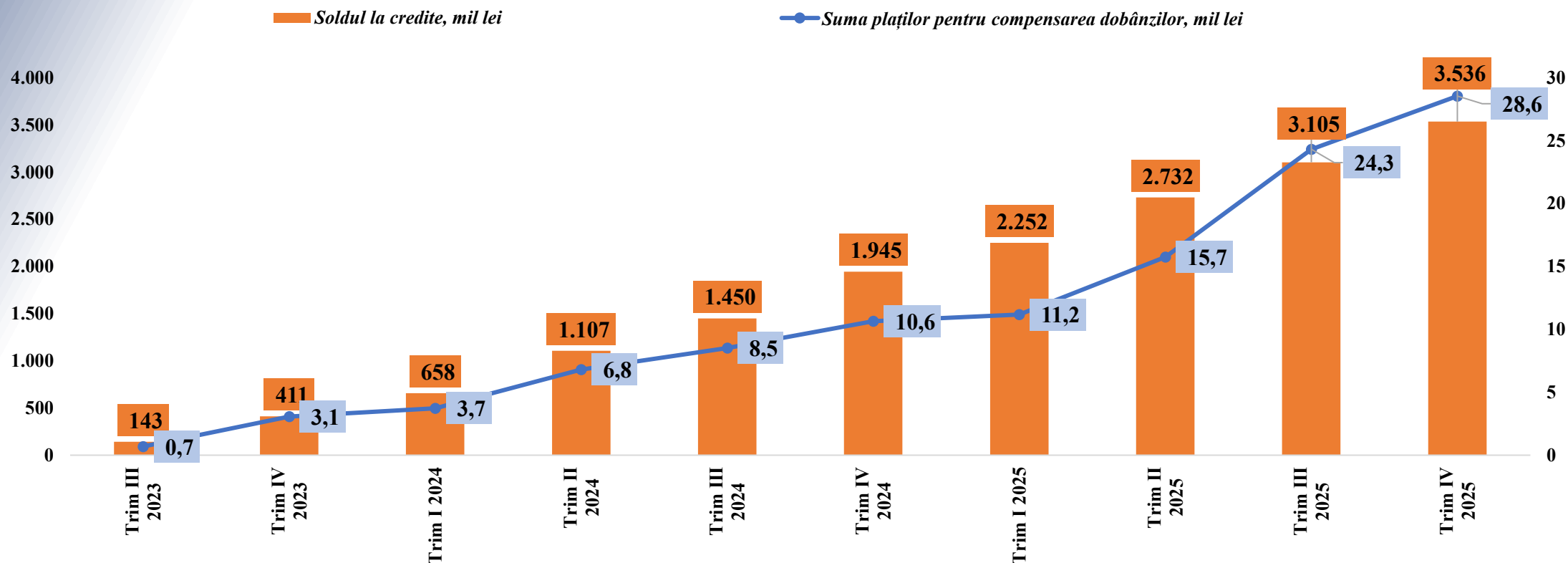
De la lansarea P373, cel mai mare volum de credite a fost acordat de BC MAIB SA (26%), urmat de BC Moldindconbank SA (22%) și BC Victoriabank SA (17%).

INSTRUMENTE DE FINANȚARE GESTIONATE DE FACEM

A. Programul de stimulare a investițiilor „373” - Date statistice privind rezultatele P373

Evoluția plăților pentru compensarea dobânzilor la creditele incluse în Program și a soldului datoriei la credite, în mil. lei

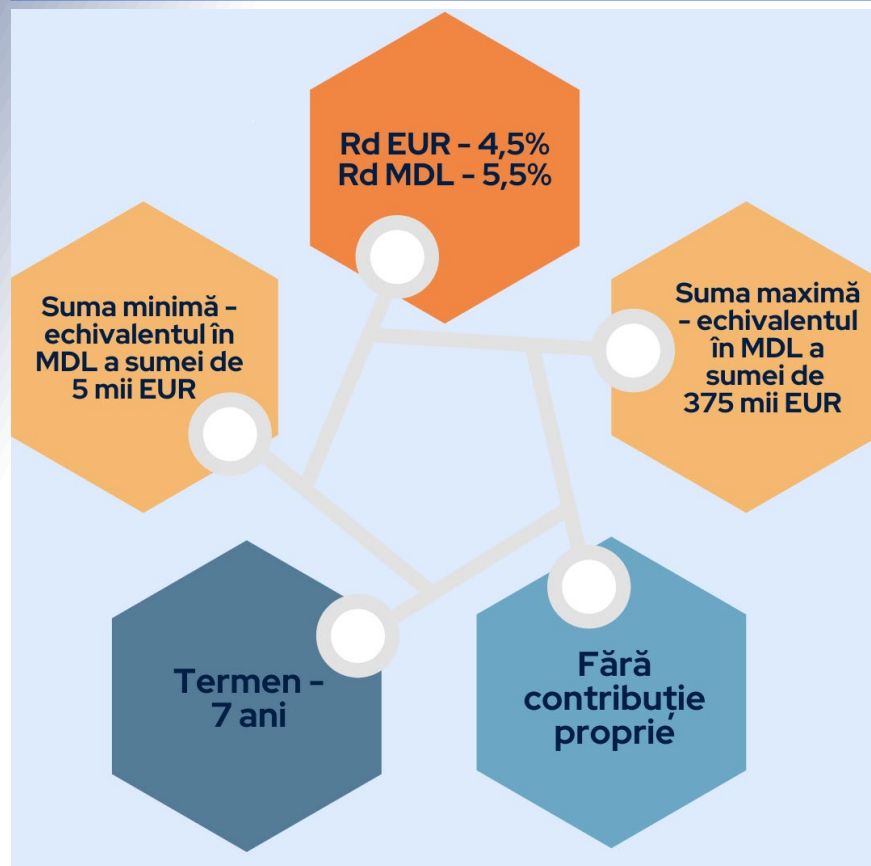

INSTRUMENTE DE FINANȚARE GESTIONATE DE FACEM

B. Produsul de finanțare „FACEM Investiții BGK”

În anul 2024, IP ODA a lansat un nou produs de finanțare pentru susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii – **Produsul de finanțare „FACEM Investiții BGK”**.

Scopul finanțării - proiecte investiționale ale IMM ce țin de eficiența energetică, tranziția energetică și măsuri de adaptare la schimbările climatice.

Indicatori de performanță

2025-2031

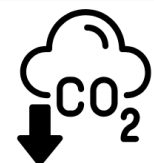
Alfabetizare financiară

 600 IMM
instruite financiar

Finanțare IMM

 120 IMM
finanțate

Emisii de gaze cu efect de seră evitate

 2052 tone/ an

Bugetul total inițial este de până la 166 mil. lei, inclusiv:

- ☐ echivalentul a 5 mil. EUR – resurse BGK;
- ☐ până la 70 mil. lei – resurse FACEM buget de stat

INSTRUMENTE DE FINANȚARE GESTIONATE DE FACEM

B. Produsul de finanțare „FACEM Investiții BGK”

În anul 2025, au fost realizate mai multe activități importante în vederea operaționalizării produsului de finanțare „FACEM Investiții BGK”, cele mai importante fiind următoarele:

- Finalizarea cadrului contractual și selectarea IFP-urilor.
- Semnarea contractelor de recreditare (colaborare) pentru produsul „FACEM Investiții BGK” către cele 9 bănci selectate ca instituții financiare partenere (IFP). În luna februarie 2025, limitele maxime ale expunerii la risc a FACEM față de bănci au fost recalculat și aprobate de directorul IP ODA pentru cele 9 bănci aprobate până la acel moment (20.02.2025). Aceste limite urmează să fie recalculat din nou, în baza *Informației privind activitatea economico-financiară a băncilor* și datelor privind *Structura Portofoliului de Credite*, la situația din 30.06.2025 (pe pagina-web oficială a BNM).
- La 07.05.2025, Consiliul ODA a aprobat versiunile actualizate ale produsului și ale manualului, care au intrat în vigoare de la 01.07.2025. În cea mai mare parte, modificările se referă la procedura de examinare și aprobare a cererilor de finanțare.
- *Procedura (Ghidul) de solicitare și obținere a Componentei de grant în cadrul produsului de finanțare „FACEM Investiții Sustenabile BGK”* a fost aprobată de directorul ODA, prin Ordinul nr. 23G din 10 martie 2025.
- La 14 martie 2025, IP ODA a adoptat decizia de finanțare a primului proiect de investiții în cadrul produsului „FACEM Investiții BGK” în parteneriat cu IFP – BC „FinComBank” SA.
- Prima solicitare de grant sub formă de Voucher pentru accesarea serviciilor de consultanță pentru elaborarea Planului de afaceri, a fost depusă la fel de BC „FinComBank” SA, în numele unui client din Regiunea de Nord (orașul Bălți) a țării.

Finanțat de
Uniunea Europeană

MINISTERUL DEZVOLTĂRII
ECONOMICE ȘI DIGITALIZĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

ORGANIZATIA
PENTRU DEZVOLTAREA
ANTREPRENORIALULUI

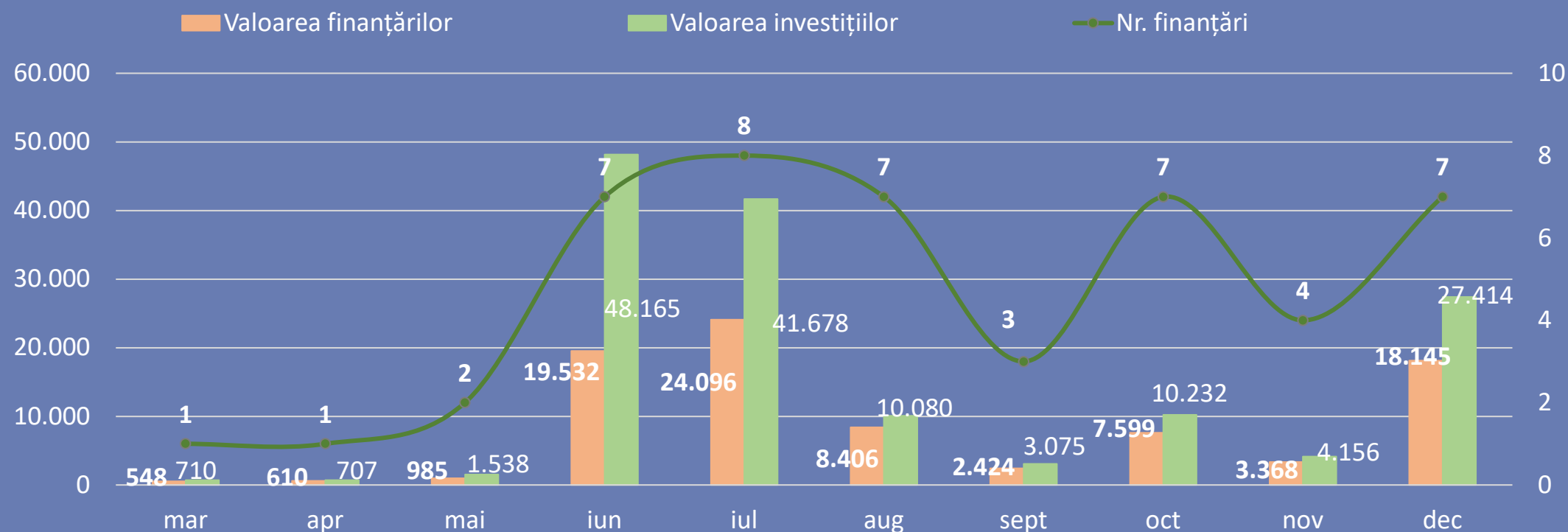
Solidarity Fund PL
in Moldova

INSTRUMENTE DE FINANȚARE GESTIONATE DE FACEM

B. Produsul de finanțare „FACEM Investiții BGK” - Date statistice privind procesele operaționale derulate

Evoluția cererilor de finanțare BGK, mii lei

Finanțat de
Uniunea Europeană

MINISTERUL DEZVOLTĂRII
ECONOMICE ȘI DIGITALIZĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

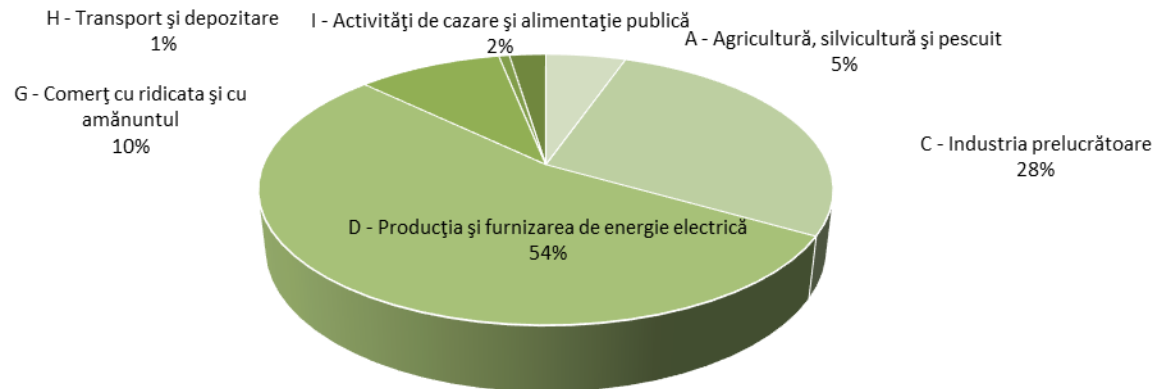
ORGANIZAȚIA
PENTRU DEZVOLTAREA
ANTREPRENORIALULUI

Solidarity Fund PL
in Moldova

FACEM
INVESTIȚII SUSTENABILE BGK

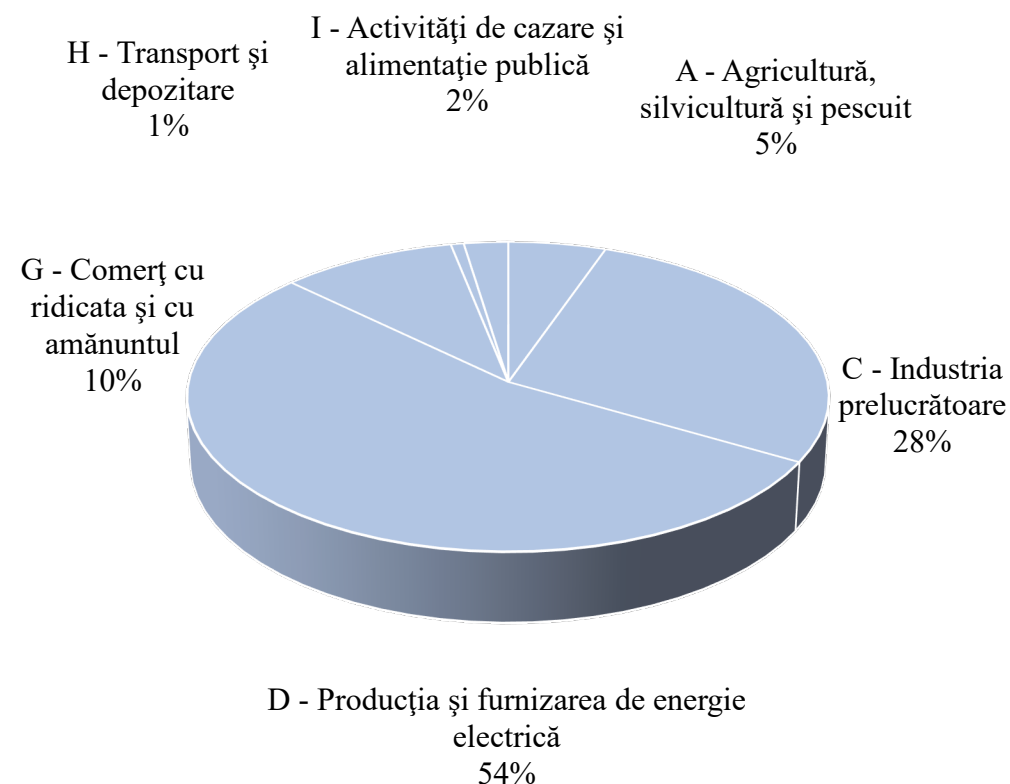
NTARE GESTIONATE DE FACEM

K” - Date statistice privind procesele operaționale derulate

Finanțări BGK pe sectoare economice

Resurse	BGK	FACEM	total
Fonduri ACORDATE, mii lei	71.545	14.167	85.712
Fonduri DISPONIBILE, mii lei	27.224	55.833	83.057

- Numărul total de Beneficiari/finanțări – 47
- Valoarea totală a finanțărilor – 85 712 mii lei
- Valoarea totală a proiectelor investiționale – 147 754 mii lei
- Valoarea medie a finanțării – 1 824 mii lei
- Eficiența energetică:
 - kW generați (anual) – 13 473 mii kW
 - kW economisiți (anual) – 4 100 mii kW
 - Cantitatea CO2 evitată/an – 6 706 tone
- Nr. salariați a IMM-ilor finanțate – 869
 - inclusiv: femei – 298; tineri – 189; cu nevoi speciale – 4
- Nr. locurilor NOI de muncă (prognostic) – 82

INSTRUMENTE DE FINANȚARE GESTIONATE DE FACEM

B. Produsul de finanțare „FACEM Investiții BGK” - Date statistice privind procesele operaționale derulate

Produsul a fost accesat de mai mulți Beneficiari din sectorul mic și micro, astfel valoarea medie a unei finanțări fiind de cca 1,82 mil. lei.

În funcție de valoarea finanțărilor, 39% au avut o valoare de până la 500 mii lei, sau 7% din total și 5% din valoare proiecte investiționale. Pe de altă parte 12% din Beneficiari au valorificat 47% din finanțări, care au asigurat 57% din toate investițiile implementate.

<i>Tip IMM</i>	<i>Nr Beneficiari</i>	<i>Număr locuri de muncă noi (plan)</i>	<i>Valoare credit, MDL</i>	<i>Valoarea totală a proiectului investițional, mii MDL</i>	<i>Sold mediu credite, mii MDL</i>
Întreprindere mică	21	36	30,352	57,460	1,445
Întreprindere micro	21	24	47,584	80,828	2,266
Întreprindere mijlocie	5	22	7,776	9,466	1,555
Total	47	82	85,712	147,754	1,824

<i>Valoarea finanțării</i>	<i>Beneficiari</i>		<i>Valoarea finanțării</i>		<i>Valoarea proiectelor investiționale</i>	
	<i>Nr.</i>	<i>Pondere, în %</i>	<i>Suma, în mii lei</i>	<i>Pondere, în %</i>	<i>Suma, în mii lei</i>	<i>Pondere, în %</i>
0-500.000	20	39%	5,734	7%	8,070	5%
500.000-1.000.000	11	22%	7,903	9%	9,742	7%
1.000.000-2.000.000	7	14%	11,137	13%	13,566	9%
2.000.000-5.000.000	7	14%	21,043	25%	32,657	22%
>5.000.000	6	12%	39,896	47%	83,720	57%
Total general	51	100%	85,712	100%	147,754	100%

INSTRUMENTE DE FINANȚARE GESTIONATE DE FACEM

B. Produsul de finanțare „FACEM Impact”

FAZA DE ÎNȚIERE

Produsul de finanțare FACEM Impact a trecut de la conceptualizare la operaționalitate în primul său an, în 2025.

Cadrul instituțional, structurile de guvernanță, mecanismele de integrare ESG și parteneriatele bancare sunt în vigoare, creând o bază solidă pentru plăți la scară largă, standarde de sustenabilitate consolidate în finanțarea IMM-urilor și alinierea la agenda mai largă a Moldovei privind aderarea la UE și finanțarea durabilă.

În această perioadă, ODA, împreună cu consultantul de implementare și în strânsă coordonare cu KfW, a efectuat lucrări analitice preliminare, inclusiv o evaluare a pieței IMM-urilor, o analiză a sectorului bancar, o analiză SWOT instituțională și consultări cu băncile comerciale. Aceste analize au asigurat că proiectarea produsului răspundea constrângerilor reale ale pieței, în special ratelor ridicate ale dobânzilor pe termen lung, disponibilității limitate a finanțării investițiilor și necesității unor standarde de sustenabilitate îmbunătățite.

Procesul de elaborare a fost iterativ și consultativ. În martie și mai 2025 au fost organizate două runde de consultări structurate cu băncile pentru a discuta termenii propuși, fluxurile de lucru operaționale, obligațiile de raportare și cerințele de sustenabilitate. Documentația produsului a constat din fișa produsului (care servește ca echivalent al termenilor și condițiilor), manualul operațional și modelul de acord de cooperare cu băncile participante.

Produsul FACEM Impact a fost aprobat de Consiliul ODA la sfârșitul lunii mai 2025 și a obținut în scurt timp avizul favorabil al KfW, marcând astfel finalizarea fazei inițiale.

INSTRUMENTE DE FINANȚARE GESTIONATE DE FACEM

B. Produsul de finanțare „FACEM Impact”

CADRUL DE REGLEMENTARE

Pentru operaționalizarea produsului au fost elaborate și ulterior aprobate reglementări, după cum urmează:

- Produsul de finanțare FACEM IMPACT - aprobat de Consiliu 29.05.2025 (PV nr. 5).
- Manualului Operațional al FACEM IMPACT, aprobat de Consiliu 29.05.2025 (PV nr. 5).
- Metodologia generică de evaluare utilizată pentru acordarea scorului, în procesul de evaluare a domeniilor Due Diligence, în Anexa nr. 8 ”Opinia privind riscul de conformitate și propunerea FACEM” din Manual Operațional FACEM IMPACT, prezentată la CFR la 13.06.2025.
- Proiectului Contractului-tip de colaborare cu entitățile financiare partenere (EFP).
- Elaborarea Instrucțiunii privind gestiunea mijloacelor bănești a Produsului de finanțare FACEM IMPACT, aprobat de Consiliu 29.05.2025 (PV nr. 5).
- Regulamentul privind gestiunea mijloacelor bănești a produsului de finanțare FACEM IMPACT”, care a fost aprobat de Consiliul ODA la 06.11.2025 (PV nr.12).
- Manualul Sistemului de Management de Mediu și Social (SMMS)” care a fost aprobat de Consiliul ODA la 06.11.2025 (PV nr.12).
- Elaborare 11 forme-tip de documente utilizate pentru gestionarea produsului de finanțare (cerere de finanțare (inclusiv dezvoltarea concomitentă a platformei electronice - soluția IT), declarații, rapoarte de la EFP, formulare de evaluare, scrisoare-tip privind ajutorul de minimis, inclusiv automatizarea în excel a gestiunii datelor despre finanțări), aprobate prin Ordinul Directorului ODA nr. 70G din 12.09.2025.

INSTRUMENTE DE FINANȚARE GESTIONATE DE FACEM

B. Produsul de finanțare „FACEM Impact”

PRINCIPALELE CARACTERISTICI

Buget total inițial

- 200 milioane MDL

Limite de finanțare pentru IMM-uri

- Suma minimă: 200.000 MDL
- Suma maximă: 5.000.000 MDL

Dobândă fixă pentru IMM-uri

- 5,5% anual pentru activități cu valoare adăugată
- 6,0% anual pentru alte activități

Mecanism de compensare a dobânzii pentru IMM-uri

- 0,75% pentru 1 loc de muncă creat
- 1,50% pentru cel puțin 2 locuri de muncă create

Termen credit

- Până la 10 ani

Rezultate preconizate

- Cel puțin 100 de credite investiționale acordate IMM-urilor care activează în Republica Moldova
- Cel puțin 200 de locuri de muncă noi create
- Circa 220 milioane MDL valoare totală a investițiilor realizate de IMM-urile beneficiare
- Cel puțin 20% din creditele investiționale acordate sunt destinate IMM-urilor deținute și/sau conduse de femei

Buget total
10 milioane EUR

Data Acordului
11.03.2024

**Perioada de Acordare a
Finanțărilor**
Până la 31.03.2027

Facilităm accesul la
finanțare

Creăm locuri de
muncă

Suștinem femeile
antreprenoare

Impulsionăm
investițiile verzi

INSTRUMENTE DE FINANȚARE GESTIONATE DE FACEM

B. Produsul de finanțare „FACEM Impact”

ACȚIUNI ȘI PROCESE DE IMPLEMENTARE

În vederea administrării proceselor și implementarea produsului, au fost întreprinse acțiuni după cum urmează:

- Apelul de selectare a Entităților financiare partenere (EFP) a fost lansat la 02.06.2025 (scr. nr. 780- 07/26), fiind colectate cererile de participare de la 7 bănci;
- Au fost supuse procedurilor de Due Diligence 6 EFP, care au fost confirmate de CFR și exprimată lipsa de obiecții a KfW;
- A fost elaborat Pachetul de identitate vizuală a FACEM IMPACT;
- A fost elaborată sub-pagina-web dedicată FACEM IMPACT și informația pentru publicul larg a fost publicată pe www.oda.md;
- A fost organizat evenimentul de lansare la 27.06.2025 în cadrul evenimentului ”Ziua Antreprenoriatului” organizată de IP ODA.
- Au fost calculate Limitele expunerii maxime a FACEM față de bănci a fost executată, limitele fiind aprobate de CFR la 06.06.2025 (PV nr. 12/2025);
- Au fost examinate cererile de participare a 6 bănci, fiind elaborate Rapoartele de Due Diligence și documentele (in baza prevederilor Manualului Operațional)
- Au fost semnate contractele de colaborare cu cele 5 bănci care au fost aprobate ca fiind EFP și anume cu Energbank, OTP Bank, maib, Moldindconbank și Victoriabank.

INSTRUMENTE DE FINANȚARE GESTIONATE DE FACEM

B. Produsul de finanțare „FACEM Impact” CONCLUZII

Realizările FACEM în conceptualizarea, elaborarea și implementarea Produsului de finanțare FACEM IMPACT, în anul 2025 au fost substanțiale.

Din punct de vedere operațional, FACEM a elaborat și ODA a aprobat cu succes un produs de finanțare complex într-un interval de timp relativ scurt, a obținut aprobarea KfW pentru toate documentele cheie, a finalizat cadrul SMMS, a deschis contul special și a primit prima plată de 2 milioane EUR.

Din punct de vedere strategic, ODA a reușit să contracteze bănci care acoperă peste 90% din activele sectorului, asigurând astfel amploarea și relevanța sistemică încă de la început.

În același timp, au apărut lecții importante. Introducerea standardelor ESG necesită un dialog tehnic continuu și sprijin în materie de capacități, în special pentru băncile care nu au încă structuri SMMS pe deplin dezvoltate. Coordonarea între mai multe părți interesate – ODA, KfW, bănci, ministere – necesită mecanisme de comunicare structurate. În plus, faza de proiectare a demonstrat că disponibilitatea datelor, în special în ceea ce privește indicatorii de durabilitate și indicatorii de emisii de gaze cu efect de seră, rămâne limitată în sistemul financiar moldovean, consolidând necesitatea unei implementări treptate și a unor instrumente practice.

MINISTERUL DEZVOLTĂRII ECONOMICE
ȘI DIGITALIZĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

ODA contacts

Str. Albișoara 38, et.7
mun. Chișinău

Tel: /+ 373 22/ 22 57 99

<https://www.facebook.com/oda.moldova>

E-mail: info@oda.md

Web page: www.oda.md